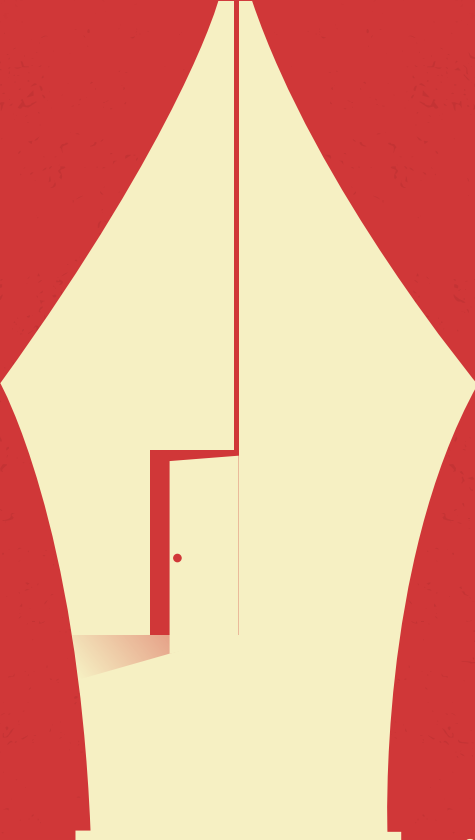

İLEM EGİTİM PROGRAMI

seminerler
atölyeler
kitap tahlilleri
grup çalışmaları
gezi ve kamplar

son başvuru tarihi
5 Ekim 2016

başvuru ve bilgi için
basvuru.ilem.org.tr/egitim • +90 216 310 4318

ilem
ilmi etüdler derneği

gelenegin

birikiminden

yeni bir

düşüncenin

inşasına

İslam dünyası modernleşme tecrübesi ile birlikte kendi ilim geleneğinden büyük kopuşlar yaşadı. Bu durum hayatın her alanında Müslümanca düşünme, yaşama ve çağın meselelerine tekabül etme konusunda ciddi eksikliklere sebep oldu. Bu eksiklikleri gidermek için, günümüzde sahih ilmî çalışmalara her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

İLEM, nitelikli ilim adamı yetiştirmek, ilmî anlayışı İslam medeniyetinin köklerinden hareketle yeniden yorumlamak ve sahih bir hayat nizamı için gerekli bilgi-birikimi oluşturmak gayesiyle kuruldu. Bu amaç doğrultusunda 15 yıldır çeşitli çalışmalar yürütmekte ve eğitim programları düzenlemektedir.

Bu eğitimlerin başlangıcı olan İLEM Eğitim Programı kendi medeniyetimizi ve çağdaş dünyayı tanıtan üç yıllık bir programdır. Bu programa katılan üniversite öğrencilerine insanı, toplumu ve dünyayı tanıyıp anlamalarını sağlayacak gerekli bilgi, bakış açısı, fikir ve yöntem ile ilmî çalışmalarına yön verecek ahlâkî bir duruşun kazandırılması hedeflenmektedir.

Eğitim programının tamamlayıcısı olan ihtisas çalışmalarında ise uzmanlık derinleştirilmesi ve bilgi üretim zemininin oluşturulması amaçlanmaktadır. İLEM, bu iki eğitim programının yanı sıra çeşitli konferans, panel, anma toplantıları ve seminerler düzenlemektedir. Ayrıca bu programları ve diğer akademik çalışmalarını yayına (kitap, dergi, bülten vs.) dönüştürerek kamuoyunun istifadesine sunmaktadır.

İLEM'in temel gayesi; ilim geleneğimizden beslenerek insanlığın sorunlarına çözüm üreten ilim adamlarının yetişmesine ve ilmî çalışmalara zemin oluşturmaktır. Bir diğer deyişle İLEM, yitik hikmetin peşinde olanlar için ilmî bir muhit olma çabasıdır. Sizi de bu çabaya ortak olmaya davet ediyoruz.

İLEM Eğitim Programı

Karşı karşıya kaldığımız meselelere *Müslümanca* bakmak ve bu doğrultuda çözüm arayışı içinde olmak yeryüzünde varoluş gayesinin şuurunda olan ve vakti kuşanan (*ibnü'l-vakt*) her ilim yolcusu için bir gerekliliktir. Bu doğrultuda uzunca bir zamandır devam eden İLEM Eğitim Programı, insanı, toplumu ve içinde yaşadığı dünyayı tanımak ve anlamak üzere bir bakış açısı ve birikim sunmayı amaçlamaktadır.

İLEM Eğitim Programı üç sene süren üç kademededen müteşekkildir. Programın içeriği katılımcılara ilmî çalışmalar yaparken ihtiyaç duyacakları temel donanımları kazandırmaya yöneliktir. Program boyunca katılımcılara;

Birinci kademedede

- Tarih ve topluma dair bir kavrayış kazandırmayı,
- İslam ilim ve düşünce geleneğini tanıtmayı,
- İlmî çalışmanın mahiyet ve gayesine ilişkin bir bilinç ve bakış açısı kazandırmayı,
- Temel düzeyde okuma ve yorumlama becerisi kazandırmayı,

İkinci kademedede

- İktisadi, siyasi, toplumsal ve kültürel bir bakış açısı kazandırmayı,
- İlmî çalışma ahlakı ve disipliniyle ekip çalışması becerisini kazandırmayı,
- İleri düzeyde okuma, çözümleme ve temel düzeyde yazma becerisi kazandırmayı,

Üçüncü kademenin yapısı ilk iki kademededen biraz farklılık göstermektedir. Bu kademenin programında atölye çalışmaları ve temel donanım eğitimleri bulunmaktadır. Temel donanım eğitimlerinin yanı sıra katılımcı ihtisas alanına göre bir atölye çalışmasını takip ederek, atölye yürütücüsü nezaretinde akademik hayata hazırlanır.

Üçüncü kademede

- Öğrencilerin ihtisas alanlarını belirlemelerini sağlamayı,
- İhtisas çalışmalarında ihtiyaç duyacakları yöntemsel bilgi ve becerileri kazandırmayı,
- Kurumun ihtisas çalışmalarına katılmalarını sağlamayı,
- İlmî bilgi ve yöntemleri kullanarak değerlendirme ve karşılaştırma yapabilme, bilimsel ürünler ortaya koyabilme becerisi kazandırmayı amaçlamaktadır.

Eğitim programında ilk seneden itibaren alanında uzman hocaların verdiği *seminerler* ve *atölyelerin* yanı sıra, *haftalık okumalar*, *grup çalışmaları*, *çeşitli eğitim destekleri*, *geziler* ve *kamplar* da yer almaktadır. Ayrıca Eğitim Programı, öğrencilere lisansüstü eğitimlerinde ihtiyaç duyacakları metodoloji, araştırma, yazım ve sunum teknikleri gibi temel becerileri kazanmalarını sağlayacak uygulamalı seminerleri de kapsamaktadır.

İLEM Eğitim Programı kademelerinde yıllık program, *Güz* ve *Bahar* dönemlerinde onar hafta sürmektedir. Her dönem katılımcıların takip etmeleri gereken *üç ayrı seminer dersi* vardır. Eğitim Programı kapsamında I. ve II. kademe katılımcıları en az on iki farklı seminer dersine katılırken, III. kademe katılımcıları ise temel donanım eğitimleri ve yıllık bir atölye çalışmasına katılırlar. Katılımcılar program çerçevesinde pek çok temel eseri okumuş olmaktadır.

İLEM, on beş yıllık tecrübesiyle Eğitim Programı'nı farklı kılan ve çalışmalarındaki verimliliği artıran bir unsur olarak grup çalışmalarını önemsemektedir. Programın temel amaçlarından birisi katılımcıların okuma, çözümleme ve mukayeseli değerlendirmelerde bulunabilmelerini mümkün kılacak bir donanım kazanmalarınıdır. Programda merkezi konumda yer alan danışmanlık sistemi ise her bir katılımcının *ilmî* ve *fikrî* donanımının yanı sıra kişisel gelişimi için de rehberlik almasını mümkün kılmaktadır. Programda her öğrenci grubu (7-10 kişi) yıl boyunca çalışmalarını bir danışman nezaretinde sürdürmektedir.

İLEM Eğitim Programı'na katılmak isteyen lisans öğrencileri, *öğrenci kabul tarihleri* arasında yapacakları başvurunun ardından gerçekleştirilecek mülakat neticesinde programa katılmaya hak kazanmaktadırlar.

İLEM EĞİTİM PROGRAMI

1. KADEME

Güz

Dünya Tarihini Yeniden Okumak Tahsin Görgün

Modernitenin Kökenleri ve Oluşumu Lütfi Sunar

İslam Düşüncesine Giriş İbrahim Halil Üçer

Bahar

İslam Medeniyetinin Oluşumu Tahsin Görgün

İslami İlimlere Giriş Necmettin Kızılkaya

Türkiye’de Modernleşme Vahdettin Işık

2. KADEME

Güz

Dünya Siyaseti Süleyman Güder

İslam Tarihi ve Düşüncesi Abdulkadir Macit

İslam Düşüncesinde Temel Meseleler ve Kavramlar Mehmet Zahit Tiryaki

Bahar

Çağdaş İslam Düşüncesi Mehmet Ali Büyükkara

Türkiye’de Toplum ve Siyaset Mahmut Hakkı Akın

Batı Düşüncesi Kasım Küçükcalp

3. KADEME

Güz

Akademik Yazım Teknikleri İlhan Süzgün

Atölyeler

Devletler Hukuku Okumaları Ali Osman Karaoğlu

Estetik Çalışmaları Yusuf Ziya Gökçek

Fârâbî Okumaları Turgut Akyüz

İhya Okumaları Ümmügül Betül Kanburoğlu

İletişim Sosyolojisi Eyüp Al

İslam Peygamberi/ Hamidullah Okumaları Abdulkadir Macit

Nikomakhos Ahlakı Kübra Bilgin Tiryaki

I. Kademe Güz

15 Ekim - 17 Aralık 2016

Dünya Tarihini Yeniden Okumak

Tahsin Görgün

Seminer dersinde genel olarak tarih ve özel olarak da “Dünya tarihi”nin önemini keşfetmek amaçlanmaktadır. Buradan hareketle “Dünya tarihi”nin kavramsal tahlili yapılarak, dünya tarihi yazmanın bazı ön şartları, unsurları ve neticeleri müzakere edilecektir. Bu çerçevede “Dünya Tarihi” yazarlığının tarihi de kısaca ele alınarak, 19. Yüzyıl ve sonrasında ortaya konulan dünya ve dünya tarihi tasavvurunun, siyasi olarak dünyanın merkezi konumuna gelen batının bu konumuna bağlı olarak batı merkezci bir şekilde oluştuğu; bugün artık Batı’nın ama özellikle de Batı Avrupa’nın dünyanın merkezinde olmadığı; bu sebeple de artık batı merkezli/merkezci bir dünya tarihinin anlamını yitirdiği şartlarda dünya tarihinin nasıl ele alınabileceğine dair bazı hususlar müzakere edilecektir.

Tahsin Görgün, lisans eğitimini 1984 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde “Elmalılı Hamdi Yazır’ın Görüşleri ve İlim Felsefesi” başlıklı bitirme teziyle tamamladı. Freie Universität Berlin’de “Sprache, Handlung und Norm” (Dil, Davranış ve Hüküm) başlıklı tezi ile fıkıh usulü ve felsefe doktorası yaptı. 1995 yılında Türkiye’ye dönerek İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi)’da araştırmacı olarak çalışmaya başladı.

2005-2007 yılları arasında Almanya’da Frankfurt Goethe Üniversitesinde ve Viyana Üniversitesinde misafir hoca olarak bulundu. Temel ilgi alanları arasında fıkıh usulü, Osmanlı dönemi ve Maverâünnehir ağırlıklı olmak üzere İslam düşüncesi tarihi; felsefenin dil, bilgi, ahlak, tarih, siyaset, bilim, toplum gibi muhtelif konuları; Kur’an araştırmaları; Osmanlı-Batı ilişkileri ve Osmanlı’nın Batı’ya tesiri; Alman idealist felsefesi ve hermeneutik gibi konular yer almaktadır. Tahsin Görgün hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Modernite'nin Kökenleri ve Oluşumu

Lütfi Sunar

Modernite, içinde bulunduğumuz dünyanın, 19. yüzyıl sonrası yaşadığı tarihsel dönüşümünü ifade eder. Kökenleri derinlere giden bu kapsamlı tarihsel dönüşüm neticesinde insana, Tanrı'ya, topluma, tabiata, eşyaya, olgulara ve dünyaya bakış ve uygarlıklararası ilişkiler neredeyse tümüyle değişime uğramıştır. Sosyal bilimlerde modernitenin oluşumuna ve kökenine dair genellikle Avrupamerkezci bir anlatı hâkimdir. Buna göre Avrupa "kendi göbek bağına kesme" yetisine sahip yegâne uygarlıktır ve modernlik de onun içsel imkânları neticesinde ortaya çıkmıştır. Bu anlatı moderniteyi biricik ve alternatifsiz bir toplum ve uygarlık biçimi olarak sunmak üzere geliştirilmiştir. Aydınlanma yüzyılından itibaren anlatılagelen ve birçok kez anlatılmaktan dolayı artık neredeyse anonim bir karakter kazanan bu olağanüstü gelişim hikâyesi moderniteyi dünya tarihinden soyutlayarak tarih ve mekân üstü bir öze dönüştürmektedirler. Bu seminer bu hikayeyi farklı bir biçimde anlatmak üzere tasarlanmıştır. Bu çerçevede modernite dünya tarihi içerisine yerleştirilerek, harici etkenler, uygarlıklararası ilişkiler çerçevesinde ele alınacaktır. Böylece moderniteyi daha geniş bir bakışla daha eleştirel bir biçimde kavramak için bir başlangıç teşkil ettirilmiş olacaktır.

Lütfi Sunar, lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde mezun olduktan sonra doktorasını da 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde tamamladı. Sosyolojik teori, sosyoloji tarihi, şarkiyatçılık, öteki, toplumsal değişim ve sosyal tabakalaşma alanlarında çalışmalarda bulunan Sunar, hâlen İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim

üyyesi olarak çalışmaktadır. Sunar'ın *Marx ve Weber'de Doğu Toplumlari* (Ayrıntı Yayınları, 2012), *Türkiye'de İş Ortaklıkları* (İTO, 2011) *Marx and Weber on Oriental Societies: In the Shadow of Western Modernity* (Ashgate, 2014), *Türkiye'de Toplumsal Değişim* (Nobel, 2014) ve *Sosyal Bilimlerde Yeni Eğilimler* (Nobel, 2015) adlı yayımlanmış kitapları ve çok sayıda akademik araştırma ve yazısı bulunmaktadır.

İslam Düşüncesine Giriş

İbrahim Halil Üçer

İslam düşüncesinin teşekkülüne yön veren sâikler ve bu düşüncenin tanımlayıcı hususiyetlerinin tespiti bu seminerin temel konusunu teşkil etmektedir. Bu çerçevede İslam toplumunun oluşumu ile dinî ilimlerin tedvin ve tasnif süreci tartışılacak, İslam düşüncesindeki metafizik gelenekler öne çıkan temsilcileri üzerinden problematik ve tarihsel olarak karşılaştırmalı bir yöntemle tanıtılacaktır. En temelde İslam'dan neşet eden ve onun vaz'ettiği hayat nizamı ve bilgi anlayışı ekseninde oluşan İslam düşüncesi, medeniyetimizin düşünsel birikimi ve kaynağıdır. Bu seminer ile katılımcılarda, *İslam düşüncesinin oluşumu ve imkânı ile düşünce dünyamız ve düşünce geleneğimiz, İslam düşüncesinin teşekkül süreci, ana akımları ve tanımlayıcı hususiyetlerine dair bir anlayış* oluşturmaya çalışılacaktır.

İbrahim Halil Üçer, lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi Bilim Dalı'nda hazırladığı "Ebu Hayyân et-Tevhîdî ve Felsefî Kişiliği" başlıklı teziyle 2007 senesinde yüksek lisansını tamamladı. 2010-2011 eğitim yılında McGill Üniversitesi Institute of Islamic Studies'te misafir araştırmacı olarak bulundu. Üçer, "İbn Sînâ Felsefesinde Suret Anlayışı" başlıklı doktora tezini 2014 yılında tamamladı. İlgi alanları arasında felsefenin bilgi, varlık ve ahlak gibi konuları, Yeni-Eflatunculuk düşüncesi, İslam düşüncesinde metafizik gelenekler, İbn Sînâ felsefesi ve etkileri, İşârât şerhleri geleneği, Fahreddin er-Râzî, Molla Fenârî ve Müteahhir dönem İslam düşüncesi gibi konular bulunmaktadır. Üçer, hâlihazırda İstanbul Medeniyet Üniversitesi Felsefe Bölümünde öğretim üyesidir.

I. Kademe Bahar

18 Şubat - 22 Nisan 2017

İslam Medeniyetinin Oluşumu

Tahsin Görgün

Medeniyet kavramı ve İslam Medeniyeti'nin nasıl ortaya çıktığı; medeniyetin toplum, toplumsal olanın da din ile olan irtibatı ele alınacak; İslam toplumunun ortaya çıkışı ve varlığını sürdürmesi ve bunun bir görünüşü ve neticesi olarak İslam Medeniyeti, seminer boyunca işlenecek temel meseledir. Medeniyetlerin sadece var olmadıkları, aynı zamanda kendi kendilerini kavrayarak, bunu terimlerle dile getirdiklerinden hareketle, varoluş-kavrayış-ifade arasındaki irtibat üzerinden İslam medeniyetinin muhtelif veçheleri müzakere edilecektir. Bu çerçevede İslam medeniyetinin nasıl ortaya çıktığı ve bunun nasıl kavranarak dile getirildiği ele alınacaktır. Kısaca ana hatları ile İslam medeniyeti hakkında bir tasavvur oluşturulmaya çalışılacaktır.

Tahsin Görgün, lisans eğitimini 1984 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde "Elmalılı Hamdi Yazır'ın Görüşleri ve İlim Felsefesi" başlıklı bitirme teziyle tamamladı. Freie Universität Berlin'de "Sprache, Handlung und Norm" (Dil, Davranış ve Hüküm) başlıklı tezi ile fıkıh usulü ve felsefe doktorası yaptı. 1995 yılında Türkiye'ye dönerek İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi)'da araştırmacı olarak çalışmaya başladı.

2005-2007 yılları arasında Almanya'da Frankfurt Goethe Üniversitesinde ve Viyana Üniversitesinde misafir hoca olarak bulundu. Temel ilgi alanları arasında fıkıh usulü, Osmanlı dönemi ve Maverâünnehir ağırlıklı olmak üzere İslam düşüncesi tarihi; felsefenin dil, bilgi, ahlak, tarih, siyaset, bilim, toplum gibi muhtelif konuları; Kur'an araştırmaları; Osmanlı-Batı ilişkileri ve Osmanlı'nın Batı'ya tesiri; Alman idealist felsefesi ve hermeneutik gibi konular yer almaktadır. Tahsin Görgün hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

İslami İlimlere Giriş

Necmettin Kızılkaya

İslam toplumunun ilahî ve nebevî mesajla sahîh bir ilişki kurabilmesinin temel zeminini İslami ilimler oluşturmaktadır. Aynı zamanda İslami ilimler Müslümanların yaşantılarının ve düşüncelerinin de çerçevesini çizmektedir. Bu seminerde katılımcıların temel İslami ilimler olarak adlandırılan hadis, tefsir, fıkıh ve kelam ilimlerini tanımaları amaçlanmaktadır. Bu kapsamda bu ilimlerin oluşum ve gelişme süreçleri, mahiyet, amaç ve fonksiyonları ele alınacaktır. İslam düşüncesinin temel zeminini oluşturan bu ilimler, birbiriyle olan irtibatı da göz önünde bulundurularak sunulacaktır. Bu sayede katılımcıların, temel İslami ilimlere dair bütüncül bir bakış açısı elde etmeleri hedeflenmektedir. İlmin mahiyeti, ilimlerin tasnifi ve İslami ilimlerin genel ilim tasnifi içindeki yerini tespit etmek; tefsir, hadis, kelam, fıkıh, tasavvuf gibi İslami ilimlerin ortaya çıkış ve gelişim serüvenleri aydınlatmak; her bir İslami ilmin genel çatısı, yöntemi, işlevi ve bu ilimlerin birbirleriyle ilişkileri konusunda genel bir kanaat oluşturmak hedeflenmektedir.

Necmettin Kızılkaya, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden 2001’de mezun olduktan sonra aynı üniversitede İslam Hukuku Anabilim Dalında yüksek lisans derecesi aldı. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde İslam hukuku alanında hazırladığı teziyle 2011’de doktorasını tamamladı. Kızılkaya’nın çalışmaları daha çok İslam hukuku ve ekonomisi alanlarında yoğunlaşmaktadır. Özellikle İslam hukuk

tarihi, kavâid ve furûk gibi İslam hukukunda ortaya çıkmış alt yazım türleri, İslam ekonomisi ve güncel fikhî problemler ilgilendiği konular arasındadır. İslam hukuku alanında çeşitli dillerde yayımlanmış birçok çalışması bulunan Kızılkaya, halen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde İslam Hukuku Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Türkiye’de Modernleşme

Vahdettin Işık

Bu seminerin amacı başlangıcından itibaren Türk modernleşmesinin tarihini eleştirel bir perspektiften ele almak ve modernleşmenin temel yol haritasını çıkarmaktır. Osmanlı’nın küresel bir iktidar odağı olmaktan uzaklaşması ve yenilik girişimleri yakından incelenerek modernleşme sürecinin niçin salt bir batılılaşma olarak anlaşıldığı ve sürdürüldüğü çözümlenecektir. Osmanlı modernleşmesinin mirası, modernleşme-din ilişkisi, yeni dönemin siyasi telakkisi ile dini düşüncenin seyrinde yaşanan değişimin etkileşimi ile tüm bu sürecin günümüz toplum yapısı üzerindeki etkileri incelenecektir.

Vahdettin Işık, lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde tamamladı. Yüksek lisansını aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde tamamladı. Modernleşme dönemi Türk siyaset ve düşüncesi, eğitimin felsefi ve kurumsal dönüşümü, modern dönem İslam Düşüncesi’nin meseleleri gibi konularda çok sayıda makale kaleme aldı. *Şair ve Düşünür Sezai Karakoç* Kitabı ve *Vefatının 75. Yılında Mehmed*

Akif kitaplarının editörü olan Işık’ın “Kültürel Yabancılaşma (II. Meşrutiyet’te ve Günümüzde)” adlı bir kitabı bulunmaktadır. “Said Halim Paşa ve Dönemi”, “İslamcılık: Tarih ve Zihniyet” başlıklı yayın çalışmalarını da sürdüren Işık, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü’nde genel sekreter olarak görev yapmaktadır.

II. Kademe Güz

15 Ekim - 17 Aralık 2016

Dünya Siyaseti

Süleyman Güder

Bu seminer, seçilmiş temalar ve konularda çağdaş dünya siyaseti-ne dair farklı bakış açılarını tanıtmayı ve katılımcılarda bu konular hakkında yorum yapabilecek düşünsel altyapının gelişmesini amaçlamaktadır. Seminer, tarihsel bağlam içinde 20. yüzyılın ba-sından bu yana modern uluslararası sistemin yapısı ve üzerinde yükseldiği ulus-devlet ve uluslararası örgütlerin işleyişinin an-laşılmasını hedeflemektedir. Böylelikle seminerle çağdaş dünya siyasetinde etkin olan yapı ve işleyişin kökenlerine dair bütüncül bir bakış kazandırılması beklenmektedir. Seminer ayrıca görsel ve işitsel kaynaklarla desteklenecektir.

Süleyman Güder, lisans eğitimini Bilgi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünde 2008 yılında tamamladı. Fatih Üniver-sitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler bölümünden “A Comparative Analysis of the Foreign Policy Perspectives in Two Latin American States: Brazil and Venezuela in the Twenty-First Century” başlıklı teziyle yüksek lisans derecesi aldı. Dünya

Siyaseti, Latin Amerika Siyaseti, Türk Dış Politikası, Güncel Ortadoğu Siyaseti ve Sosyal Hareketler konularında araştırmalar yapan Güder, Yıldız Teknik Üni-versitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölü-münden 2016 yılında “Hristiyan ve İslami Kurtuluş Teologlarının Öze Dönüş Mücadelesi: Karşılaştırılmalı Bir Analiz” başlıklı teziyle doktorasını tamamladı.

İslam Tarihi ve Düşüncesi

Abdulkadir Macit

Bu seminer dersinde öncelikle İslam'ın temel kaynağı olan Kuran'ı Kerim ve Hadisler de tarih ve ilkeleri takdim edilecek, ilk insan ve peygamber Hz. Adem'den son peygamber Hz. Muhammed'e kadar geçen peygamberlerin dünya tarihindeki yeri ve etkileri tetkik edilecek ve Kuran kıssalarının tarih için manası ele alınacaktır. Daha sonra Hz. Peygamber ile başlayan tarihin toplumu inşa eden yapısı, İslam'ı dünyaya ulaştırmayı hedefleyen evrenselliği fetihler, kurumlar, şahıslar ve devletler üzerinden karşılaştırmalı işlenecektir. Bunu yaparken İslam Tarihi'nin dönemlendirilmesi sorununa değinilecek, İslam toplumunda meydana gelen tartışmalara, Müslümanların kendi dışındaki milletler ve devletler, esasen medeniyetler ile karşılaşmalarına ve karşılıklı etkileşimlerine temas edilecektir. Bütün bu seminerler neticesinde İslam Tarihi ve Düşüncesine dair efradını cami ağıyarını mani bir bakış açısı elde edilmiş olunacaktır.

Abdulkadir Macit, lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı sene başladığı İslam Tarihi ve Sanatları bölümündeki yüksek lisansını "Başbakanlık Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında XIX. Yüzyıl Osmanlı-Hokand Hanlığı Münasebetleri" adlı teziyle tamamladı. 2010'da yine aynı bölümde başladığı doktora eğitimini ise "Şeybânî Hanlığı (1500- 1599)" başlıklı tezi ile nihayete erdirdi.

Hâlihazırda Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Siyer-i Nebi ve İslam Tarihi alanında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. İlahiyat Fakültesi'nin yanı sıra İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi mezunu olan Macit'in *Ahterî Muslihiddin Mustafa Efendi* (İlke, 2016) ve *Şeybânî Özbek Hanlığı* (Nobel, 2016) serlevhali iki kitabı ve çeşitli kitap ve dergilerde yayınlanmış makaleleri vardır.

İslam Düşüncesinde Temel Meseleler ve Kavramlar

Mehmet Zahit Tiryaki

Her ilmi disiplinin temel meselelerine ilişkin tartışmalar belirli kavramlar/ıstılahlar üzerinden yürütülür. İlgili disiplin ya da disiplinlerin mensupları arasında, anlamları/referansları hakkında belirli bir uzlaşa sağlanmış olan kavramlar, bir disiplin içindeki herhangi bir meseleyi tartışmanın anahtar unsurlarını teşkil ederler. İslam düşüncesi, çeşitli disiplinleri ve meseleleri bağlamında ortaya koyduğu bütüncül ve zengin çeşitliliği kavramsal yapısı itibarıyla da gösterir. Söz konusu düşüncenin tarihsel akışı içinde oluşmuş üst dile ait kavramlar, dinamik bir süreç içinde sürekli olarak yeniden tanımlanıp yorumlanmış olsalar da kavram olabilme vasıflarının kendilerine kazandırdığı sürekliliği de bünyelerinde taşırlar. Zira bu süreklilik aynı zamanda, benzer meseleler üzerinde değişik zamanlarda değişik düşünürlerce konuşulabilmesinin de imkanını teşkil eder. Bu seminerde, felsefe merkeze alınarak İslam düşüncesindeki bazı merkezi kavramlar belirginleştirilmeye çalışılacaktır. Bununla birlikte oluşmuş üst dilden hareketle, kelimeler ve tasavvufun temel kavramsal yapısıyla yapılacak mukayeseler yoluyla da seminer içeriğinin zenginleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Mehmet Zahit Tiryaki, 2005'te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2007'de "Mehmed Emin Üskükdârî'nin Şerhu Tehzîbî'l-Mantık İsimli Eserinin Tahlili" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2015 yılında "İbn Sina Felsefesinde Mütehayyile/Müfekkire ve Vehim" başlıklı doktora tezini tamamladı. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nde araştırma

görevlisi olarak çalışmaktadır. İbn Sina felsefesi ile İbn Sina sonrası İslam düşüncesinin varlık, bilgi ve ahlak öğretileri temel ilgi alanlarını oluşturmaktadır.

II. Kademe Bahar

18 Şubat - 22 Nisan 2017

Çağdaş İslam Düşüncesi

Mehmet Ali Büyükkara

Bu seminerler dizisinde, çağdaş dönemde Müslümanların fikir dünyası ve bu dünyanın yol açtığı pratikler farklı İslami akımlar esas alınmak suretiyle işlenecektir. Böylece çağdaş zamanda öne çıkan kavramlar, meseleler, çözümler, metodolojiler ve yöntemler mukayeseli şekilde sunulmuş olacak, bunun yanı sıra model şahsiyetler ve hareketler konulara giriş sadedinde tanıtılacaktır. Gerktiğinde bir düşünce veya akımı en iyi yansıtan metin seçkileri okunacak ve üzerinde tartışılacaktır. Konunun seyri esas olarak gelenekçilik, ıslahatçılık ve modernizm akımları üzerinden gidecek, ancak bunların farklı iç tezahürleri de karşılaştırmalı olarak gündeme gelecektir. Seminerler sonunda öğrenciler çağdaş İslam dünyasının fikir ve hareket ekolleri hakkında yeterli malumata sahip olacaklar temel kavramları tanımlama, metot ve yöntemleri mukayese etme becerisi kazanacaklardır.

Mehmet Ali Büyükkara, 1967 yılında İstanbul'da doğan Mehmet Ali Büyükkara, Marmara Ü. İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (1990). Yüksek lisansını aynı üniversitede Hadis bilim dalında (1993), doktorasını ise Edinburgh Üniversitesi'nde mezhepler tarihi alanında tamamladı (1997). Yurda dönüşünde göreve başladığı Çanakkale Onsekiz Mart Ü. İlahiyat Fakültesi'nde 2000 yılında doçent, 2006 yılında profesör oldu.

Dekan yardımcılığı, Üniversite Senatörlüğü ve Temel İslam Bilimleri Bölüm Başkanlığı görevlerini yürüttü. 2009'da Marmara Ü. İlahiyat Fakültesi, 2012'de ise İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi kadrosuna katıldı. Halen bu kurumda dekanlık görevini yürütüyor. Çalışmalarını klasik kelâm okullarının yanı sıra Şiiğin tarihi, düşüncesi ve günümüzdeki durumu, bugünkü seleflik, çağdaş İslami hareketler ve akımlar, din-siyaset ilişkisi konuları üzerine yoğunlaştıran Büyükkara'nın, alanında yerli ve yabancı dilde yaptığı çeşitli yayınları bulunmaktadır.

Türkiye’de Toplum ve Siyaset

Mahmut Hakkı Akın

Türkiye modernleşmesi, bir siyasi proje olarak gelişmiştir. Türkiye’de batılı ülkelerde tecrübe edildiğinden farklı dinamikler üzerinden şekillenen kendine has modernleşme tecrübesi, toplumun farklı kesimleri arasında ve toplum ile devlet arasında bir bölünmüşlük ortaya çıkarmıştır. Bu bölünmüşlük, toplumda tarihsel ve kültürel kopmaların yaşanmasına sebep olmuştur. Osmanlı Devletinin son döneminde ve cumhuriyet sonrasında siyaset-toplum ilişkisinin bu değişim üzerinde kurulduğu görülebilir. Çok partili hayata geçişle birlikte toplumun siyasette aktör haline gelmesi, Türkiye’de siyaset-toplum ilişkisinde yeni bir dönem başlatmıştır. Çift kutuplu dünya düzeninde Türkiye’nin konumu, kentleşme ve sanayileşme süreçleri, gençlik hareketleri, askeri darbeler gibi gelişmeler, siyaset-toplum ilişkisini farklılaştırmıştır. Bu seminer dersinde Türkiye modernleşmesi sürecinde toplum-siyaset ilişkisinin nasıl kurulduğu ve sürdürüldüğü kronolojik olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır. Ayrıca *İslamcılık*, *milliyetçilik*, *muhafazakârlık*, *solculuk*, *batıcılık* gibi siyasal anlayışların siyaset-toplum ilişkisindeki konumları ve bu ilişkiye etkileri tartışılacaktır.

Mahmut Hakkı Akın, 1981 yılında Karaman’da doğdu. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünden 2003 yılında mezun oldu. 2004 yılında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Sosyoloji Bölümüne araştırma görevlisi olarak atandı. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Ana Bilim Dalında 2005 yılında yüksek lisans, 2009 yılında doktora eğitimini tamamladı. Doktora eğitiminin bir döneminde

Maastricht Uluslararası İletişim Fakültesinde (Hogeschool Zuyd) siyaset ve iletişim üzerine dersler aldı. 2013 yılında sosyoloji alanında doçent oldu. “Toplumsallaşma Sözlüğü”, “Siyasallığın Toplumsal İnşası: Siyasal Toplumsallaşma” ve “Özgürlük Mücadelecisi ve İslam Düşünürü: Aliya İzzetbegović” (Faruk Karaarslan ile birlikte) adlarındaki kitaplarının yanında, Tezkire, Hece, Demokrasi Platformu, Muhafazakâr Düşünce, Sosyoloji Divanı gibi dergilerde makaleleri ve kitap tanıtım yazıları yayınlandı. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi’ne öğretim üyesi olarak çalıştı (2014-2015). Halen Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sosyal teori, Türkiye modernleşmesi, siyaset sosyolojisi, muhafazakârlık ve çocukluk sosyolojisi konularında çalışmalarına devam etmektedir.

Batı Düşüncesi

Kasım Küçükcalp

Batı Düşüncesi semineri, başlangıçtan modern döneme değin, adeta düşünceyle özdeşleştirilmiş bir form içerisinde kullanılan Batı felsefesini, söz konusu felsefe geleneği içerisindeki dönemlerin genel karakteristiklerini, önemli düşünür ve felsefelerini irdelemeye matuftur. Kuşkusuz bu seminerlerde, bir felsefe tarihi ders formatından ziyade, eleştirel bir perspektif içerisinde, Batılı anlamda düşünme tarzı olan felsefenin imkan ve sınırlarını, diğer düşünme biçimleriyle olan benzerlik ve farklılıklarını, kendi içerisinde gerçekleşmiş olan kınımları irdelemek amaçlanmaktadır.

Kasım Küçükcalp, 1974 yılında Erzurum'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bursa'da tamamladı. 1994 yılında girmiş olduğu DEÜ İlahiyat Fakültesini 1999 yılında bitirdi ve hemen akabinde DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde kazanmış olduğu yüksek lisans programına bağlı olarak bir yıl İngilizce hazırlık sınıfını okuduktan sonra, UÜ İlahiyat Fakültesinde hem yüksek lisans programına hem de araştırma

görevlisi olarak fakülteadaki görevine başladı. Yüksek Lisans çalışması olarak "Nietzsche'nin Postmodernizme Felsefe Bakımından Etkileri" başlıklı çalışmasını Prof. Dr. Ahmet Cevizci danışmanlığında 2002 yılında tamamladı. Yüksek Lisansın akabinde kazanmış olduğu doktora programı ekseninde, aynı danışman hocanın rehberliğinde "Batı Felsefesinin Dekonstrüksiyonuna Yönelik İki Yaklaşım: Heidegger ve Derrida" konulu doktora çalışmasını Şubat 2008 yılında tamamladı. 2009 Ekim döneminde doçentliğe müracaat etti ve Ocak 2011 girmiş olduğu mülakattan başarılı olarak doçentlik unvanı kazandı. Halen Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Felsefe Tarihi Anabilim Dalında Doçent olarak çalışan Küçükcalp evli ve iki çocuk babasıdır.

III. Kademe Güz

15 Ekim - 17 Aralık 2016

Akademik Yazım Teknikleri

İlhan Süzgün

Akademik Yazım Dersi'nin temel amacı, akademik düzeyde yazı yazacak öğrencilerin akademik becerilerini tamamlamak ve geliştirmektir. Bu seminer dersinde makale konusunun tespit aşamaları, alıntılama tekniği, içerik öğeleri, düzenleme öğeleri, üslup öğeleri, dil öğeleri ve sözlü sunuşlar gibi yazılı ve sözlü anlatımın temel kuralları verilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin belli bir referans sistemine bağlı kalarak akademik yazı yazma becerisi kazanabilmesi amacıyla MLA yöntemi de işlenecektir. Sınıf içi tartışmaya dayalı bu derste temel kavramlar sunulduktan sonra katılımcıların değişik metin türleri üzerinde tartışmaları ve sonrasında da bu türlerin farklı yönlerini çözümleyerek çalışmalarında uygulamalarıdır. Böylelikle öğrenciler de metnin üretim, dolaşım ve alımlanma pratiklerini bizzat deneyimlemiş olacaklardır.

İlhan Süzgün, 2010 yılında Trakya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Osmanlıca yayımlanan Resimli Dünya çocuk mecmuası üzerine yaptığı çalışmayla 2013 yılında aynı üniversitede yüksek lisansını tamamladı. Derleme kitaplarda çeşitli yazıları yayımlanan İlhan Süzgün, İstanbul Şehir Üniversitesi'nde çalışmaktadır.

ATÖLYELER

3 Eylül 2016 - 22 Nisan 2017

3. Kademe öğrencilerinin temel donanım derslerinin yanında atölye çalışmaları ile ihtisas alanlarını belirlemeleri ve atölye yürütücüleri nezaretinde akademik hayata hazırlanmaları amaçlanmaktadır. Atölyeler çalışmalarını yıllık sürdürürler.

Devletler Hukuku Okumaları

Ali Osman Karaoğlu

Bu atölyede klasik dönemde yaşamış büyük hukukçu ve düşünürlerin eserlerinden başlayarak devletler hukukunun İslam dünyasında ve Batı dünyasında nasıl bir seyir izlediği eleştirel bir bakış açısıyla tetkik edilecektir. Bu anlamda İslam dünyasından Muhammed b. Hasan eş-Şeybani'nin Kitab'ul Siyer (Devletler Arasında Savaş ve Barış Hukuku) adlı çalışması ile Batı dünyasından Hugo Grotius'un De Iure Belli Ac Pacis (Savaş ve Barış Hukuku) başlangıç kabul edilip her iki eserin ortaya koyduğu devletler hukuku nazariyesinin günümüze kadar nasıl bir dönüşüm geçirdiği yine her iki dünyanın temel dinamikleri dikkate alınarak incelenmeye çalışılacaktır. Modern devletin olmadığı, devletlerin eşit egemenler olarak kabul edilmediği bir dönemde yazılmış en eski eserlerden olan Kitab'ul Siyer ve De Iure Belli Ac Pacis'in günümüz hukuk dünyasına ne söylediği, modern dönem ve özellikle ikinci dünya savaşı sonrası dönem ile mukayeseli bir biçimde gün yüzüne çıkarılması gereken bir konudur. Bu anlamda çalışmamız neticesinde katılımcılar İslam'ın klasik döneminde devletlerarası hukukun nasıl oluşturulduğunu ve daha sonrasında ortaya çıkan Batı menşeli Devletler hukuku ile etkileşim içerisine girip girmediğini, iki dünyanın bu sahada birbirini etkileyip etkilemediğini detaylı olarak incelemiş olacaklardır. Her iki dünyadan devletler hukuku alanında söz söylemiş büyük düşünürlerin görüşleri incelenecek ve ayrıca eserin tematik konularına göre insan hakları, savaş, barış, egemenlik, sömürge, fetih, işgal, İslam devleti gibi kavramlar eleştirel bir incelemeye tabi tutulacaktır. Çalışmayı yürütürken yazılı metinlerin yanı sıra sinemanın imkanlarından da yararlanılarak bu alanda çekilmiş temel filmler yardımcı kaynak olarak kullanılacaktır. Böylece farklı bir düşünce konsepti ortaya koymaya çalışan Hukuk araştırmacıları için orijinal bir Devletler Hukuku çalışması hedeflenmektedir.

Ali Osman Karaoğlu, 2008 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. 2010 yılında aynı üniversitede başladığı kamu hukuku yüksek lisans programını yarıda bıraktı ve Milli Eğitim Bakanlığı Bursu ile gittiği Birleşik Krallık'ta yeniden yüksek lisansa başladı. 2013 yılında SOAS, University of London bünyesinde Uluslararası Hukuk alanında "The Western Concept of Universal Human Rights and Its Enemy Islam" adlı tezi ile Master derecesi aldı. Halihazırda İstanbul Şehir Üniversitesi'nde Uluslararası Savaş Hukuku ve İnsan Hakları üzerine Doktora çalışmalarına devam etmektedir. Aynı zamanda Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Uluslararası Hukuk ana bilim dalında Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır.

Estetik Çalışmaları

Yusuf Ziya Gökçek

Bu atölyede sanatın, insanın yeryüzündeki yürüyüşüne eşlik eden 'ifade edişin', öyküsü, coğrafyaların yükleriyle geçirdiği dönüşümler önemli eserler üzerinden işlenecektir. Gerek sanatçıların gerek sanat üzerine düşünürlerin çokluğu estetik yaklaşımların tanınmasına yönelik uğraşların verileceği atölyeden, katılımcıların bu doğrultuda yorum ve analizleriyle genişletilmiş çıktılar alınması amaçlanmıştır. Kronolojik bir akışın takip edileceği atölyede kısıtlı bir zamanda farklı coğrafyalara ve zamanlara ilişkin ifade biçimlerinin konuşulduğu temel metinler tahlil edilmeye çalışılacaktır.

Yusuf Ziya Gökçek, Marmara İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nden 2006 yılında mezun oldu. Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV bölümü Yüksek Lisans Programını 'Post-kolonyal Afrika Sineması' teziyle bitirdi. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema Bölümü'nde Doktora eğitimi sürmekte ve aynı bölümde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Fârâbî Okumaları

Turgut Akyüz

Bu atölyede felsefe-din-bilim ilişkisine bütüncül bir bakış açısı oluşturmaya ve dolayısıyla da akademik/ilmi faaliyetleri daha köklü ve sistematik bir zeminde değerlendirmeye yönelik okumaların yapılabilmesi hedeflenmektedir. Fârâbî örneğinde ilk İslam filozoflarının bireysel ve toplumsal mutluluk ilkelerinin farklı bir ifadesi olarak gördükleri felsefi çalışmaları nasıl anlamlandırdıklarına ve felsefi düşüncenin gerçek yaşamla ne kadar iç içe olduğuna ilişkin konular, yine ilk dönem kavram oluşturma girişimlerine ve bilimsellik köklü bağları bulunmayan Arapça'nın teorik çalışmalar sonucunda nasıl bir bilim ve felsefe diline dönüştüğüne dair meseleler atölyenin temel tartışma alanını ihtiva etmektedir. Bu atölyede İslam dünyasında felsefenin ve bilimlerin kurucusu olarak kabul edilen; bu yüzden de Muallimi Sâni olarak kabul edilen Fârâbî'ye göre; felsefe ve bilimin mahiyeti, bilimin değeri, ilimler tasnifi ve İslâmî ilimlerin konumu, dil-mantık, din-felsefe ve birey-toplum ilişkisi gibi meseleler; müellifin kendi eserleri ışığında, gerektiğinde modern ve klasik metinlerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir.

Turgut Akyüz, 1981 yılında Giresun'da dünyaya geldi. 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2011 yılında "Ebûbekir Zekeriyâ Râzî'nin Metafiziği" adlı tezle İslam Felsefesi alanında yüksek lisansını tamamladı. 2011 yılından beri Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Mantık alanında "Fahreddin er-Râzî'nin el-Mantıkü'l-Kebîr'inin Tahkik ve İncelemesi" adlı çalışmayla mantık

alanında doktora yapmaktadır. 2004 yılından beri çeşitli kamu kuruluşlarında çalışan Akyüz; 2011 yılından beri Erzincan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Mantık Anabilim Dalı'nda Araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

İhya Okumaları

Ümmügül Betül Kanburoğlu

Bir âlimin düşünme biçimi ile kalemi arasındaki irtibatı anlamaya yönelik mütevazı bir çabanın ürünü olacak bu atölyede, İslam düşüncesinin zirve ismi Gazzalî'nin (ö. 505/1111) başyapıtı *İhyau Ulûmî'd-Dîn*'in ilk bahsi *Kitabu'l-ilm* merkezli bir okuma yapılacaktır. Burada öncelikle müellifin hayatı, İhya gibi bir eserin nasıl ortaya çıktığı yönüyle ele alınacak ve kendisinin düşünce serüveni, başyapıtı ile irtibatlandırılarak okunacaktır. Başlıca, ilimler tasnifi, faydalı ve faydasız ilimler, ilmin fazileti, ilim öğrenme ve öğretmenin âdâbı konularının ele alınacağı atölyede, İhya metni esas alınmakla birlikte, eserin farklı dönemlerdeki şerhlerine atıfta bulunulacak; bunun yanında benzer konuların ele alındığı klasik eserlerle kısmî karşılaştırmalar yapılacaktır. Atölyenin katılımcıların *İhya* merkezli kaleme alacakları denemelerle zenginleşeceği düşünülmektedir.

Ümmügül Betül Kanburoğlu, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 2009 yılında mezun oldu. 2008-2009 eğitim öğretim yılı güz döneminde Katholieke Universiteit Leuven'de Erasmus değişim öğrencisi olarak bulundu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Eğitimi Ana Bilim dalında hazırladığı "Popüler Kültür-Din Eğitimi İlişkisi: İmam Hatip Liseleri Örneği" başlıklı tezi ile 2011 yılında yüksek

lisans derecesi aldı. Akabinde aynı üniversite ve bölümde doktora eğitimine başladı. Mart 2014-Şubat 2015 tarihleri arasında Columbia University Teachers College'ta misafir araştırmacı olarak bulundu. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı'nda "Ahlak Eğitiminin Gâyesi: Eflâtun ve Gazzâlî Düşüncesinde Kemâl" başlıklı doktora tezini hazırlamakta olan Kanburoğlu, aynı bölümde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

İletişim Sosyolojisi

Eyüp Al

İletişim, bir kamu fikrini zorunlu kılmaktadır. Fikirlerin ve duyguların alışverişi dil önceliklidir. Dil ise toplumsallığı mümkün kılan bir araçtır. Dil her halükarda fikirleri, duyguları dolaşıma sokabilme kudretiyle toplumsallığı yaratmaktadır. Dilin doğal seyrinde ortaya çıkan toplumsallaşma, kitle iletişim araçları ile birlikte yapay bir inşa sürecine girip kitleyi kurgulamıştır. İletişim imkânının sınırları sosyolojik sınırlılıklarla eş yürümektedir. Atölyede iletişimin tarihsel oluşma koşulları, özellikle teknik araçların (medium) icadıyla başlatılacaktır. Toplumsal var oluşun yerini tekniğin imkanlarıyla birlikte kiteselleşme alacaktır. Zamanla iletişim ortamlarının/araçlarının çoğalması, teknik ve toplumsallıkla örülü bir zemin çalışmasını araştırmayı mecburi kılmaktadır. Tekniğin, kitle iletişim araçlarının önceki yüzyıllara göre hayati bir konuma yükselmesi, aynı zamanda hakikati, gerçekliği ve algılama biçimlerini de köklü bir biçimde değişime uğratmıştır. Bu değişimin tarihsel izlerinin takip edileceği atölyede iletişim kuramları üzerinden sosyolojik bir okuma sağlanacaktır.

Eyüp Al, 1989 yılında Almanya’da doğdu. 2013 yılında Marmara Üniversitesi İşletme (İngilizce) bölümünden mezun oldu. 2015 yılında ise Marmara Üniversitesi Sinema bölümünde yüksek lisansını tamamladı. Aynı sene içerisinde Marmara Üniversitesi’nde İletişim bilimleri doktora programına ve İstanbul Üniversitesi’nde de Radyo TV Sinema doktora programına kabul alınmıştır. Doktora çalışmalarına hali hazırda devam etmektedir. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesinde araştırma görevlisidir. Temel ilgi alanları arasında sinema, medya kuramları, görüntü felsefesi bulunmaktadır.

İslam Peygamberi/Hamidullah Okumaları

Abdulkadir Macit

Bu atölyede Muhammed Hamidullah'ın İslam Peygamberi serlevhalı kitabı üzerinden özelde bir siyer okuması gerçekleşecektir. Dahası ders esnasında Hamidullah'ın diğer eserleri de okunarak başta Siyer ve İslam Tarihi olmak üzere İslam Hukuku, İslam Devleti, İslam İdaresi, Anayasa Hukuku ve İslam Müesseseleri gibi konularda tetkikler gerçekleştirilecektir. Bu sayede İslam Peygamberinin daveti, icraatları, mücadelesi, münasebetleri karşılıklı bir şekilde ele alınacak ve diğer eserler bağlamında belirli konular etrafında derinleşme imkânı sağlanacaktır. Bu atölyede öncelikle Hamidullah'ın bütün eserleri okunacak ve tahlil edilecek, daha sonra da İslam Peygamberi bu birikimin üzerine diğer eserler ile çapraz bir şekilde belirli bir periyotla kritik edilecektir. Bütün bu okumaların nihayetinde öğrenciler Siyer, İslam Tarihi, İslam Hukuku, İslam Devleti, Yönetim Biçimleri, Anayasa, İslam Müesseseleri Tarihi gibi alanlarda seçtikleri bir konu hakkında makale kaleme alacaklardır.

Abdulkadir Macit, lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı sene başladığı İslam Tarihi ve Sanatları bölümündeki yüksek lisansını "Başbakanlık Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında XIX. Yüzyıl Osmanlı-Hokand Hanlığı Münasebetleri" adlı teziyle tamamladı. 2010'da yine aynı bölümde başladığı doktora eğitimini ise "Şeybânî Hanlığı (1500- 1599)" başlıklı tezi ile nihayete erdirdi.

Hâlihazırda Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Siyer-i Nebi ve İslam Tarihi alanında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. İlahiyat Fakültesi'nin yanı sıra İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi mezunu olan Macit'in *Ahterî Muslihiddin Mustafa Efendi* (İlke, 2016) ve *Şeybânî Özbek Hanlığı* (Nobel, 2016) serlevhalı iki kitabı ve çeşitli kitap ve dergilerde yayınlanmış makaleleri vardır.

Nikomakhos Ahlâkı

Kübra Bilgin Tiryaki

Felsefe tarihi içerisinde sistematik bir ahlâk metni olarak karşımıza çıkan ilk eserlerden birisi Aristoteles'in (m.ö. 322) Nikomakhos Ahlâkı (Ethika Nikomakheia) adlı eseridir. Bu kitap kendisinden sonraki Yeni-Platoncu dönemde birçok şerhe konu olmuş; ele aldığı meseleler, farklı zaman dilimleri ve değişen problemler bağlamında yorumlanmaya çalışılmıştır. Bu atölyede söz konusu eser ahlâkın kaynağı, ahlâkî değişim, bilgi-fiil ilişkisi, insan iradesi, teorik ve pratik akıl açısından eylemlerin ve erdemlerin gerçekleşme süreçleri ve yetkinleşme nosyonu bağlamında incelenecektir. Çalışmada ayrıca Nikomakhos Ahlâkı'nın İslam ahlâk felsefesine nasıl bir etkisi olduğu hususuna atıflar yapılacaktır. Böylece Antik Yunan'a ait bir metnin İslam felsefesi içerisinde hangi kavramlar ve problemler üzerinden yeniden inşa edildiği hususunun kavranması ve düşünülmesi hedeflenmektedir.

Kübra Bilgin Tiryaki, 2010 yılında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2013 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri'nde "Şerhu Ahlâkı Adûdiyye (Metin ve Değerlendirme)" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2012 yılından beri İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği'nde araştırmacı olarak görev yapan Tiryaki, 2013-2016 yılları arasında İLEM ve İLKE çatısı altında

yürütülen "İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi"nde koordinatör yardımcılığı yaptı. Proje kapsamında Ömer Türker ile birlikte İslam Ahlâk Literatürü: Ekoller ve Problemler kitabı ve M. Zahit Tiryaki ile birlikte İslam Düşüncesinde Mizâc Teorileri kitaplarının editörlüğünü yaptı. 15.yüzyıldan Müellifi Meçhul Şerhu'l-Ahlâkı'l-Adudiyye metnini tahkik ederek Türkçeye çevirdi. İlgi alanları arasında; Ahlâk-metafizik ilişkisi, teorik ve pratik yetkinleşme, nefis-beden ilişkisi bulunan Tiryaki, İstanbul Üniversitesi İslam Felsefesi Bölümü'nde doktora eğitimine devam etmektedir.

OKUMA GRUPLARI VE KİTAP TAHLİLLERİ

İLEM Eğitim Programı'nda katılımcıların çözümleme ve mukayeseli değerlendirmelerde bulunabilmelerini sağlamak programın öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Okuma grupları, İLEM Eğitim Programı'nda yer alan kademe seminerlerinin içeriklerini ve kademe özel amaçlarını destekleyici unsurlar göz önünde bulundurularak oluşturulan okuma listeleri ekseninde gerçekleştirilmektedir. Katılımcıların grup danışmanları rehberliğinde 7-10 kişilik gruplar halinde yürüttüğü çalışmalar, seminer dönemleriyle birlikte başlayıp dönem aralarında da devam etmektedir. Alanında yetkin danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilen kitap tahlilleri her dönem en az 10 hafta sürmektedir. Eğitim programındaki dersleri destekleyici okumalarla birlikte gerek sosyal bilimlere gerekse de İslam medeniyetinin temel noktalarına temas eden tahliller her katılımcıya geniş bir perspektif kazandırmaktadır.

KAMPLAR

Dönem Arası Kampı

İLEM Eğitim Programı kamplarında, Eğitim Programı'nın genel ve özel amaçları doğrultusunda gerekli görülen, fakat *Güz* ve *Bahar* dönemlerinde programa dâhil edilemeyen konular hakkında katılımcılara bilgi ve anlayış kazandırmak, Eğitim Programı mezunları ile programa devam eden katılımcıların iletişim ve ilişki kurmaları hedeflenmektedir. Kamp programlarının içeriği, katılımcıların birlikte, ülfet ve muhabbet ekseninde vakit geçirmelerini temin etmek ve bu birlikteliğin niteliğini zenginleştirmek üzere oluşturulmaktadır. Kamplar, katılımcıların dinlenmelerini sağlamak ve motivasyonlarını artırmaktadır. Türkiye'nin farklı illerinde gerçekleştirilen bu çalışmada özel seminerlere ve okuma programlarına da yer verilmektedir. Ayrıca, kamp programı vesilesiyle şehrin gürültüsünden uzaklaşan katılımcılar, berrak bir zihin ile hür tefekkürün imkânını bulabilmektedirler.

Grup Özel Kampları

İLEM Grup Özel Kampları, İLEM Eğitim Programı okuma gruplarının gerçekleştirdiği faaliyetlerden biridir. Her bir okuma grubu yılda en az bir kez bir kamp programı gerçekleştirmektedir. Bu kamplarda grup üyeleri aralarındaki iletişimlerini geliştirmekte, birlikte vakit geçirmekte ve grup çalışması yapabilme becerilerini arttırmaktadırlar. Kamp içeriği grup danışmanı ve grup üyelerinin istişareleri ile belirlenmektedir. Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde ve farklı mekânlarda gerçekleştirilen kamplara grup danışmanları rehberlik etmektedir.

KÜLTÜR VE MEDENİYET GEZİLERİ

Kültür ve Medeniyet Gezileri katılımcıların farklı tarihsel ve toplumsal birikimlerle ilişki kurmalarına imkân sağlamayı hedeflemektedir. Gezilerde, farklı tarihsel dönemlerde yaşamış medeniyetler ve düşünsel tecrübelerin hayat bulduğu mekânlarda ziyaret edilmektedir. Modern hayatla birlikte toplumdan ve geçmişin birikiminden kopma eşğine gelen insanın tekrardan bu bağı kurmasındaki önemli etkenlerden biri olan bu geziler medeniyetimizin yapıtaşlarını da bizlere göstermektedir. *Güz* döneminde ve yıl içindeki diğer uygun tarihlerde gerçekleştirilen bu etkinliklerde özel programlara da yer verilmektedir.

Kültür ve Medeniyet Gezileri kapsamında, Osmanlı'nın izinde konsepti ile farklı tarihlerde Edirne, Bursa, İznik ve İstanbul gezileri gerçekleştirilmiştir. Tecrübeli rehberler eşliğinde gerçekleştirilen gezilerde, İslam medeniyetine asırlarca sancaktarlık yapmış Osmanlı Devletinin başkentleri ve önemli şehirleri ziyaret edilmekte ve katılımcıların ziyaret edilen yerler ve dönemler hakkında bilgi, birikim ve görgü edinmeleri sağlanmaktadır.

BAŞVURU VE MÜLAKAT SÜRECİ

Başvurular hangi tarihlerde ve ne zamana kadar yapılabilir?

Başvurular **5 Eylül - 5 Ekim 2016** tarihleri arasında yapılabilir,

Programa kimler başvurabilir?

- İstanbul'da bir üniversitenin lisans programına devam edenler,
- Lisans eğitimi sonrasında ilmi çalışmalara devam etmek isteyenler programa başvurabilirler.

Nasıl başvurulabilir?

Başvurular: **basvuru.ilem.org.tr/egitim** adresinden online olarak doldurulmak suretiyle gerçekleştirilir.

Mülakata kimler çağırılır?

- Sosyal ve beşeri bilimler alanlarında okuyan,
- Lisans birinci sınıfı veya hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayan, (Lisans eğitiminde en az 1 yıl tamamlayıp, eğitimine devam eden öğrencilere)
- Lisans derslerinde başarılı olan,
- Dil donanımı, sanatsal yetenekleri vb. olan öğrenciler sözlü mülakata davet edilirler.

Başvuru ve mülakat sonuçları ne zaman açıklanacak?

Başvuru ve mülakat sonuçları en geç **12 Ekim 2016**'ya kadar açıklanacaktır. Sonuçlar mail ve mesaj yolu ile adaylara bildirilecektir.

Program hangi tarihlerde gerçekleşecek?

İLEM Eğitim Programı'nın Güz dönemi seminerleri **15 Ekim - 17 Aralık 2016** tarihleri arasında, Bahar dönemi seminerleri ise **18 Şubat - 22 Nisan 2017** tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

SIKÇA SORULAN SORULAR

Kısaca İLEM Eğitim Programı nedir?

- İLEM Eğitim Programı **3** kademededen müteşekkil olup, programın içeriği lisans öğrencilerine ilmî çalışmalar yaparken ihtiyaç duyacakları temel donanımları kazandırmaya yöneliktir.
- Program **3** yıllık bir süreyi kapsamaktadır.
- Programda beşeri ve sosyal bilimlerin farklı alanlarında seminerler gerçekleştirilir.
- Seminerler **Cumartesi** günü gerçekleşir.
- Programda **haftalık okumalar, grup çalışmaları, çeşitli eğitim destekleri, geziler ve kamplar** yer almaktadır.

Programa katılmam için ücret ödememe gerek var mıdır/ gerekiyor mu?

İLEM Eğitim Programı'na katılmak için ücret ödenmemektedir.

Bu programa katılmam bana ne kazandıracak?

İLEM Eğitim Programı lisans düzeyindeki katılımcılara, ilmî çalışmanın ilkelerini ve farklı disiplinleri bir arada anlamaya imkân verecek mukayeseli bir analiz kabiliyeti kazandıracaktır.

Programda bir sonraki kademeye devam etmek/edebilmem için hangi şartlar gerekiyor?

Katılımcıların bir sonraki kademeye devam edebilmeleri için seminerleri düzenli olarak takip etmeleri, okuma gruplarının programına katılmaları ve kademelerinde yer alan okumaları düzenli bir şekilde yapmaları gerekmektedir.

Programa katıldığında tüm seminerlere katılmam gerekiyor mu?

Katılımcıların tüm seminerleri eksiksiz takip etmeleri gerekmektedir.

Programa katıldığında verilen ödevlerin, okumaların yapılması zorunlu mu?

Katılımcıların farklı seminerlere ilişkin özel çalışmaları ve kademelerinde yer alan okumaları düzenli olarak yapmaları gerekmektedir. Ayrıca her dönem için kademe listelerinden seçtikleri bir kitaba değerlendirme yazısı yazmaları beklenmektedir.

Program katılımcılara burs sağlıyor mu?

Programda bazı katılımcılara ihtiyaç duyulması halinde kitap bursu sağlanmaktadır. Diğer taraftan ihtiyaç olması halinde katılımcılar burs veren bazı derneklere ve vakıflara doğrudan yönlendirilmektedir.

İLEM EĞİTİM PROGRAMI 2016- 2017 AKADEMİK TAKVİMİ

Dönem	Etkinlik	Tarih
GÜZ	Başvurular	5 Eylül 5 Ekim
	Mülakatlar	3 -10 Ekim
	Açılış Konferansı	14 Ekim
	Kademe Seminerleri Başlangıcı	15 Ekim
	Grup Çalışmaları Başlangıcı	15 Ekim
	Kültür ve Medeniyet Gezileri (İznik Gezisi)	27 Kasım
	Kademe Seminerleri Bitişi	17 Aralık
	Dönem Sonu Değerlendirmeleri	19 Aralık 13 Ocak
Dönem Arası	Dönem Arası Kampı	9 – 12 Şubat
BAHAR	Grup Çalışmaları Başlangıcı	13 Şubat
	Kademe Seminerlerinin Başlangıcı	18 Şubat
	Kademe Seminerleri Bitişi	22 Nisan
	Grup Çalışmaları Bitişi	22 Nisan
	Dönem Sonu Değerlendirme	24 Nisan 10 Mayıs
	Kapanış Konferansı ve Mezuniyet Programı	6 Mayıs
	VI. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi	10-13 Mayıs
YAZ	II. İLEM Yaz Akademisi	16 - 24 Temmuz

ilmi etüdler derneği

ilem.org.tr